Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

# BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

PODAJE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE Z ŁOTWY ORAZ PERJODYCZNE Z ESTONJI I FINLANDJI.

Nr. Wilno, dnia 9 lutego 1932 r. 23.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA.



---§---

1."P e h d e j a B r i d i" o z a g a d n i e n i a c h l i t e w s k i e j p o l i t y k i z a g r a n i c z n e j.

"Pehdeja Bridi" Nr.25 Art.p.t."W sprawie litewskiej polityki zagranicznej". Streszczenie:

Niedawno odbyło się w Kownie zebranie przedstawicieli litewskich w Berlinie, Paryżu, Londynie, Moskwie i Oslo. Naradzano się w sprawie litewskiej polityki zagranicznej. Na zebraniu przejawiły się dwa przeciwne kierunki. Zwolennicy jednego kierunku byli zdania, że Litwa w sprawie reparacyj powinna popierać tezę niemiecką, gdyż reparacje kłajpedzkie, których ciężar spoczywa na Litwie nie są jeszcze zatwierdzone. Sprawa reparacyj ściśle się wiąże ze sprawą długów wojennych, to też kwestja ta interesuje Litwę w związku z zadłużeniem Litwy względem Ameryki i Anglji. W sprawie rozbrojenia grupa ta popiera tezę niemiecką i sowiecką, wskazując, że Litwie nie grozi Rosja Sowiecka ani też Niemcy a tylko Polska.

Druga grupa, na której czele stoi poseł litewski w Paryżu Klimas popierała raczej stronę francuską, stawiając na pierwszym planie sprawę obszaru kłajpedzkiego i dowodząc, że Kłajpedzie grozi niebezpieczeństwo ze strony Niemiec. Przewagę wziął jednak, jak się zdaje, kierunek, że Litwa nie może trzymać strony Francji, gdyż interesy Litwy są po stronie tych państw, które się domagają rewizji powojennych traktatów. Wyrażone przez Musoliniego myśli w sprawie reparacyj i rozbrojenia spotykają się na Litwie z dużem uznaniem .

2. P r a s a e s t o ń s k a o P a n - B a ł t y c e .

"Jaunakas Zinas" Nr.28 Art.p.t."Prasa estońska o Litwie". Streszczenie:

Estoński"Päewaleht" z 5 lutego zamieścił długi artykuł p.t. "Idea Pan-Bałtyki". W artykule tym wypowiada się "Päewaleht" za tem, że nie łatwo będzie doprowadzić do wspólnej akcji narody nadbałtyckie, jak zresztą tego dowiodło pierwszych dziesięć lat niepodległości tych państw. Mimo różnych prób w kierunku Pan-Bałtyki rezultaty się okazały znikome. Tem niemniej interesy polityczno-gospodarcze państw nadbałtyckich są tak żywotne, że opłaca się dalej szukać dróg ściślejszego współżycia. Dla wszystkich jest rzeczą jasną, że państwa te będą żyły i zginą razem. Pracę nad stworzeniem Pan-Bałtyki należy rozpocząć z dwóch stron: ze strony społeczeństwa i rządu.

3. "J a u n a k a s Z i n a s" o p o t r z e b i e l i k w i d a c j i s z t u c z n y c h p r z e d s i ę b i o r s t w .

"Jaunakas Zinas" Nr.28 Art.p.t."Likwidacja sztucznych przedsiębiorstw musi być kontynuowana". Streszczenie:

Kryzys światowy dotknął również Łotwę. Najwięcej narzekają na kryzys ci, którzy z niego żyją i którzy dążą do wywołania paniki, by ciągnąć z niej następnie zyski. W swoim czasie pod pretekstem stwarzania przemysłu narodowego uzyskali oni znaczne kredyty na stworzenie banków i zakładów przemysłowych.Jednak w ślad za za nimi szły

bankructwa, przynosząc duże straty dłużnikom. Zanikające i sztucznie stworzone przedsiębiorstwa tych spekulantów winny być likwidowane w dalszym ciągu, ustępując miejsca przedsiębiorstwom, które będą w stanie same się utrzymać.

4. "Pehdeja Bridi" o skrajnych prawicowcach na Łotwie.

"Pehdeja Bridi" Nr.29 Art.p.t."Ruch skrajnych prawicowców na Łotwie". Streszczenie:

Niejednokrotnie już odzywały się głosy, że monarchistyczne sfery emigrantów rosyjskich zwłaszcza na Łotwie stanowią podatny grunt, na którym się kultywuje duch wielkiej, niepodzielnej Rosji. Ostatnio w Rydze ukazało się nowe pismo rosyjskie p.t."Ja wsio znaju", w którem prowadzi się nagankę przeciwko rządowi łotewskiemu, prześladującemu rzekomo Rosjan. Działalnością tych skrajnych prawicowych żywiołów słusznie się zainteresowały odpowiednie czynniki.

5. "Pehdeja Bridi" o łotewskiej polityce zagranicznej"

"Pehdeja Bridi" Nr.29 Art.p.t."Łotewski handel zagraniczny" Streszczenie:

Zgodnie z ogłoszonemi danemi statystycznemi, łotewski bilans handlowy wyraził się w grudniu ub.r. aktywem 0,8 milj.łt. Importowano towarów za 9,7 milj.łatów, zaś eksportowano za 10,5 m.łt. Eksportowano głównie masło, drzewo, wagony kolejowe i t.d., zaś importowano wyroby tekstylne węgiel kamienny, śledzie i t.d. Zaznaczyć należy, że w stosunkach handlowych z Polską cierpi Łotwa, gdyż importowała z Polski towarów na 2,627 tys.łatów, zaś eksportowała zaledwie na 132 tys.łt., a więc 15,3 razy mniej.

Kronika: 6. Eksport masła łotewskiego. Jak podaje "Brihwa Zeme", w styczniu r.b. eksportowała Łotwa 1,137,513 kg. masła, a więc w porównaniu ze styczniem r.ub. eksport masła wzrósł o 6,83%. Eksport masła kierował się głównie do Niemiec /90,82%/.

7. Pięciolecie teatru polskiego w Rydze. "Jaunakas Zinas" /Nr.25/ poświęcają artykuł pięcioleciu teatru polskiego w Rydze, dając krótki rys historyczny rozwoju tej placówki kulturalnej. W ciągu 5-ciu lat teatr wystawił 41 sztuk, z czego 35 polskich, 4 łotewskie i 2 inne. Teatr zatrudnia stale 22 aktorów. W rydze jest ok.17 tys.Polaków, którzy licznie do teatru swego uczęszczają.

8. Redukcja płac urzędnikom mniejszości narodowych. Jak podaje "Pehdeja Bridi" /Nr.19/, Gabinet Ministrów uchwalił obniżyć kategorje płac prezesom zarządów oświatowych niemieckich, polskich i żydowskich z 3-ciej na 5-tą kategorję, zaś zarządu białoruskiego z 5-tą na 6-tą.

9. Sprawa zwrotu wkładów łotewskich w bankach rosyjskich. Jak podaje "Pehdeja Bridi" Nr. 24, osadnicy łotewscy przedłożyli Gabinetowi Ministrów żądanie wznowienia rokowań z Rosją Sowiecką w sprawie zwrotu obywatelom Łotwy przedwojennych wkładów w bankach rosyjskich. Rokowania w tej sprawie prowadzone były w 1922-23 r. Spełzły jednak na niczem. Ogólna wysokość zaregestrowanych wkładów łotewskich w przedwojennych bankach rosyjskich wynosi 80 milj.rubli carskich.

----:§:---

B7